

ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਐਸ.ਸੀ.ਓ ਨੰ:
 102-103, ਸੈਕਟਰ 34-ਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਫੋਨ ਨੰ: 0172-2608746
 ਫੈਕਸ ਨੰ: 0172-2664533 ਈ.ਮੇਲ (dddwcd8@gmail.com)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

1. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ।
2. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ।
3. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ।
4. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ।
5. ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼।
6. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ।

ਨੰ: ਡੀਏ-1(ਸਸ)2018/ 147-7-33
 ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ੧੫.੫.2018

ਵਿਸ਼ਾ:- CWP No. 22527 of 2017 – Jyoti Sehgal Versus Union of India and Ors. ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 08.03.2018 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 8.3.2018 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ-16 ਅਨੁਸਾਰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਸਪਲੇਅ ਬੋਰਡ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਈਟਸ ਆਫ ਪਰਸਨਜ਼ ਵਿਦ ਡਿਸਏਬਿਲਟੀ ਐਕਟ, 2016 ਵਿੱਚ ਅੰਗਹੀਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਰਜ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਔਕੜ ਆਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ / ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ ਤੇ ਪਤਾ ਦਰਜ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 19 ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਈਟਸ ਆਫ ਪਰਸਨਜ਼ ਵਿਦ ਡਿਸਏਬਿਲਟੀ ਐਕਟ, 2016 ਵਿੱਚ ਅੰਗਹੀਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਡਿਸਪਲੇਅ ਬੋਰਡ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਲੈਵਲ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਪੰਚਾਇਤ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਮੂਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਉਪ-ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਪੰਚਾਇਤ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਡਿਸਪਲੇ ਬੋਰਡ ਲਗਾਵਾਕੇ ਮਿਤੀ 07.04.2018 ਨੂੰ ਇਸ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ।

ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 10.04.2017 ਤੱਕ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ 17.04.2018 ਨੂੰ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਫਾਇਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੀ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ,
ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ
ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਪਿੰਡ ਆਰੀਏ ਨੰ 588

ਮਿਤੀ 10/4/18

ਮੁੜ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ, (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ) ਮਾਮਲਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭੇਜ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂਚ ਤੈਰਿ ਪੱਤਰ ਮੁੜ ਵਿਕ ਕਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਮਿਤੀ

13/4/18 ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਿਤੀ 12:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਦਫਤਰ

ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ ਤਾਂ ਜੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੀ।

ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ
ਮਾਮਲਾ

ਦਫਤਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ) ਮਾਮਲਾ

ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਤੀ

ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦਫਤਰ ਮਿਤੀ 12-4-18 ਤੱਕ ਭੇਜੀ
ਜਾਵੇ।

10/04/18
ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ
ਮਾਮਲਾ

ਸੂਚਨਾ

ਵਿਕਲਾਂਗ ਵਿਅਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ (Rights of Persons with disabilities Act 2016)

ਰਾਈਟਸ ਆਫ ਪਰਸਨਜ਼ ਵਿਦ ਡਿਸਏਬਿਲਟੀ ਐਕਟ, 2016 ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਲਾਂਗ (ਦਿਵਿਆਂਗਜਨ) ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ / ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ / ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

1. 06 ਸਾਲ ਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦਿਵਿਆਂਗ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਜਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
2. ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਵਿਆਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ 5% ਸੀਟਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਪਰਲੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟ ਹੈ।
3. ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੋਰੰਜਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਹੈ।
4. ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਫਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਬਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਫਰੀ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ 100% ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵਿਕਲਾਂਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 50% ਛੋਟ ਹੈ।
5. ਸੁਣਨ, ਬੋਲਣ ਜਾਂ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿੱਤ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਸਹੀ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ।
6. 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਣ ਸਮਗਰੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਅਕ, ਵਜੀਫੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਸਹਾਈ ਯੰਤਰ (Assistive devices) ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਹੈ।
7. ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ, ਦੂਜੀ / ਤੀਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਲਿਖਾਰੀ (Scribe) ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਆਮ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰ.ਪੀ.ਡਬਲਿਓ.ਡੀ.ਐਕਟ 2016 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਹੱਕਾਂ/ਸਹੂਲਤਾਂ/ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਰਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਡਿਸਏਬਿਲਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਰਾਹੁਲ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.,

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਾਰ ਦਾ ਪਰਸਨਜ਼ ਵਿਦ ਡਿਸਏਬਿਲਟੀ, ਪੰਜਾਬ

ਕਮਰਾ ਨੰ: 101, 17 ਬੇਜ਼ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਨੇੜੇ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦਫਤਰ

ਸੈਕਟਰ-17, ਡੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਫੋਨ ਨੰ: 0172-2724310

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ:-

(ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ)